

ALBERT GARRIDO LLORT, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 2/2016 els membres del Consell de la Informació de Catalunya en reunió plenària de data 2 de maig de 2016 (CIC) i un cop aprovades algunes revisions del text final, van adoptar per unanimitat el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm 2/2016

ASSUMPTE

El passat 24 de març de 2016, la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (en endavant DGAIA) va presentar un escrit de queixa contra el diari La Vanguardia, de 25 de febrer de 2016, i contra el programa de 8tv *El Trencadís*, emès el dia 26 de febrer, a les 18:55h (del minut 1:45:50 al 1:56), per considerar que s'han vulnerat els criteris 9 i 11 del Codi Deontològic al difondre dades personals i familiars relatives a la intimitat d'una menor d'edat, sense una autorització prèvia per a la seva difusió.

ANTECEDENTS

El dia 25 de febrer de 2016, a la pàgina 28 del diari La Vanguardia es va publicar un article que portava per títol "Els pares que no van protegir Nada". Es refereix a la nena que va ser segrestada fa uns anys per un ciutadà bolivià, que va enganyar els pares de la menor, els quals en primera instància van consentir que la menor treballés per al primer, a canvi de diners. La menor va ser rescatada en una selva boliviana per la Guàrdia Civil i l'exèrcit d'aquell país. La notícia va saltar a la primera plana de tots els mitjans de comunicació. Ara, dos anys després, l'article apareix amb motiu del 12è aniversari de la menor (Crec que el motiu és la celebració del judici i condemna dels seus pares). En el text s'hi recull amb tot detall les circumstàncies del segrest, el nom de pila de la menor (ja en la capçalera), els dels seus pares, i el nom i cognoms del segrestador.

D'altra banda, també s'han pogut obtenir les imatges i tota la informació que es va donar al programa *El Trencadís* també denunciat. L'esmentada informació la dona la mateixa periodista que publica el reportatge ja esmentat de La Vanguardia, amb la presència a la taula de la presentadora del programa i un periodista d'un altre mitjà, tot afegint-hi molts més detalls, que poden ser interpretats com a subjectius, ja que un mitjà com la televisió permet esplaïar-se molt més en una història, amb intervencions dels tres periodistes donant el seu punt de vista. Al final acaben titllant la història —de la que han donat molts detalls— de molt "fosca". Les imatges, que es van repetint de fons en bucle, són les que es van veure a tots els mitjans en el seu moment, algunes d'elles obtingudes de l'exercit bolivià i de la Guàrdia Civil, així com imatges de del carrer

i el número on vivien la nena, els seus pares i els seus germans. Cal dir que les imatges de la menor, recuperades de fa dos anys, apareixen pixelades en tot moment. Ambdós mitjans pertanyen al grup Godó.

La DGAIA, que actualment ostenta la custòdia i representació legal de la menor denuncia que, a través de la notícia de La Vanguardia i del programa *El Trencadís* de 8tv, es “difonen dades personals i familiars relatives a la intimitat d’aquesta menor d’edat, sense que hi hagi autorització prèvia per a la difusió”. És per això que reclama que, si s’escau, aquest Consell dugui alguna actuació, cas que s’haguessin vulnerat especialment els criteris 9 i 11 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

Considera també que no s’han tingut tampoc en compte les recomanacions consensuades amb aquesta Direcció General d’Atenció a 1a Infància i l’Adolescència en el Manual d’Estil per Mitjans de Comunicació sobre els maltractaments infantils (de 25 d’abril de 2014).

També fan referència a les normes jurídiques d’aplicació, és a dir, la Llei Orgànica 1/ 1982, de 5 de maig, de dret a l’honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge; la Llei Orgànica 1 /1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor; la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal; i la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l’adolescència.

AL·LEGACIONS

En el seu escrit d’al·legacions, la directora adjunta de La Vanguardia, després de recordar la cautela que habitualment manté la redactora de la notícia, declara que la informació utilitzada —noms i localització— es pot trobar molt fàcilment a internet (el programa de televisió, a més, mostra el que sembla ser el portal on vivia la nena amb els seus pares, la qual cosa és un altre element clar d’identificació).

En el seu text conclou que “mai des que va ser alliberada a la selva [...] es va ocultar el seu nom, però el nostre mitjà va publicar les imatges de la seva alliberació amb el rostre de la menor *pixelat*”.

Aquest Consell lamenta que no constin al·legacions de 8tv però, atès que l’autora del reportatge és la mateixa periodista, es pot entendre que les al·legacions anteriors són extensives al programa *El Trencadís*.

PONÈNCIA

El fet que la informació que es dona a la notícia sobre dades personals i la ubicació geogràfica de la menor es pugui trobar fàcilment a internet, no justifica que un mitjà de comunicació les reproduïxi sense permís explícit, en aquest cas de qui té la guarda i custòdia legal de la nena que és la DGAIA. Està clar que, en

aquest sentit, tant el criteri 9 com l'11 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya són molt explícits en aquest aspecte. Per bé que molt probablement ja en el passat es vagin vulnerar, no excusa tornar-ho a fer, ni que sigui per fer referència a una commemoració de l'aniversari més tranquil·la.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

A C O R D:

A banda que ni el reportatge de La Vanguardia ni el de *El Trencadís* afegeixen nova informació sobre el cas al cap de dos anys, ateses les al·legacions de La Vanguardia —i s'entén que per extensió del programa *El Trencadís*—, tot reconeixent el respecte a la imatge de la menor *pixelant* la fotografia il·lustrativa de l'article i les imatges televisives, a la llum dels criteris 9 i 11 de Codi Deontològicensem aquestes no se sostenen ja que l'exercici de la professió periodística també hauria de suposar no caure en errors comesos en el passat en l'àmbit del respecte del dret a la intimitat de les persones i la seva identificació, sense el consentiment previ.

Per aixòensem que, malgrat tot, es produeix una nova vulneració del tenor literal dels criteris 9 i 11 de l'esmentat codi, i que la queixa de la DEGAIA té fonament. Tot això sens perjudici de les actuacions legals que aquesta institució pensa emprendre per via judicial.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 18 de juliol de 2016. Certifico.

Vist i plau

Roger Jiménez
President

Albert Garrido
Secretari General